

niet gaaf. De in de vloerplaten ontstane verzakkingen en scheuren zijn ontstaan vooraleer de constructie gaaf was.

De vloerplaten op zich kunnen, op het tijdstip dat de verzakkingen en scheuren zijn ontstaan, niet worden beschouwd als een afgerond bouwdeel of als een bouwdeel dat een afgeronde werkingsfase had ondergaan.

Vloerplaten op verdiepingen kunnen op zich niet bestaan en hebben zonder ondersteuning geen enkele stabiliteit. In dit geval werden de vloerplaten, op het tijdstip dat de verzakkingen en scheuren zijn ontstaan, tijdelijk ondersteund door hieraan uitwendige schoren waarmee zij een voorlopige constructie vormden. De vloerplaten op de verdiepingen waren nog geen afzonderlijk bouwdeel. Zij kregen pas hun definitieve vorm en structuur na de bouw van de definitieve ondersteuning, zijnde de centrale koker en de betonnering van de vloerplaten aan deze centrale koker.

Enkel de volledige constructie van de vloerplaten, gebetonneerd aan de trappenhal, kan worden beschouwd als een afgerond bouwdeel of als een bouwdeel dat een afgeronde werkingsfase heeft ondergaan. Pas dan zou de vloerstructuur één monolithisch geheel worden.

De vloerplaten op de verdiepingen hadden op zich nog niet hun definitieve vorm en structuur gekregen. Aan deze vloerplaten moest nog beton worden toegevoegd voor de aanhechting aan de centrale koker. Zolang het beton niet was aangebracht en de hechting met de centrale koker niet was gerealiseerd, was er geen sprake van een afgerond bouwdeel of een bouwdeel dat een afgeronde werkingsfase had ondergaan.

Pas na het betonneren van de vloerplaten aan de centrale koker komt er een gave vloerstructuur tot stand die, voor wat de vloerplaten op de verdiepingen betreft, voor beschadiging

in de zin van de ABR-verzekeringsovereenkomst in aanmerking komt.

Op het ogenblik dat de verzakkingen en scheuren in de vloerplaten zijn ontstaan, waren deze vloerplaten uiteraard reeds geplaatst en aangestort (behalve de verbindingsstrook van 80 centimeter naast de nog te plaatsen traphal). Door het enkele feit dat vloerplaten op de verdiepingen werden geplaatst en aangestort werd de vloerstructuur nog geen gaaf en afgewerkt geheel. De enkele plaatsing en aanstorting van de vloerplaten had niet tot gevolg dat deze vloerplaten op de verdiepingen op zich een afzonderlijk bouwdeel werden, dat was afgerond of dat een afgeronde werkingsfase had ondergaan. Eerder ging het om een voorbereidende of voorlopige fase. Deze vloerplaten konden immers nog niet op zichzelf bestaan. Technisch gezien konden de vloerplaten nooit gaaf zijn zonder hechting aan de centrale koker.

9. Uit het voorgaande volgt dat de NV C.B. niet bewijst dat het bouwdeel, waarvoor zij vergoeding vordert, eerst gaaf is geweest, zodat er geen sprake is van een beschadiging in de zin van artikel 2 van de algemene voorwaarden van de ABR-verzekeringsovereenkomst.

Bijgevolg toont de NV C.B. niet aan dat het bij de NV KBC Verzekeringen aangegeven schadegeval onder de contractuele omschrijving van het risico valt.

Om die reden is de vordering van de NV CC.B. ongegrond en is het overbodig om de overige door de NV KBC Verzekeringen ontwikkelde verweermiddelen te onderzoeken.

10. Vermits de NV C.B. de in het ongelijk gestelde partij is, moet zij tot de gerechtskosten van beide aanleggen worden veroordeeld.

(...)

Noot

Begrip “materiële beschadiging” in de ABR-verzekering

Caroline Van Schoubroeck¹

Dit arrest van het hof van beroep te Brussel van 5 maart 2020 bevestigt de stelling van de meerderheid van de rechtsleer en het standpunt van de FSMA inzake de bewijslast in verzekeringen en in het bijzonder dat de bewijslast van de uitsluiting op de verzekeraar rust (zie o.m. met verwijzingen, C. VAN SCHOUBROECK, J. AMANKWAH, T. MEURS en N. GLIBERT, “Overzicht van rechtspraak. Wet op de landverzekeringsovereenkomst (2004-2015)”, *TPR* 2016, 686-694, 829-833; FSMA Standpunt 2020, 13 juli 2020). Vanaf 1 november 2020 wordt artikel 1315 BW vervangen door artikel 8.4

NBW met een duidelijkere formulering van de regels (zie o.m. M. FONTAINE, “Réformes du droit de la preuve et droit des assurances”, *For.Ass.* 2019, afl. 196, 113-118).

Voorts doet het arrest uitspraak over het begrip “beschadiging van het verzekerde bouwwerk”, kernbegrip in de zgn. afdeling 1 zaakverzekering in de ABR-verzekering. Bij gebrek aan een omschrijving in de ABR-verzekeringsovereenkomst, steunt dit arrest op de interpretatie van het begrip beschadiging in het algemeen spraakgebruik en komt tot de

¹ Professor KU Leuven, advocaat.

beoordeling dat *in casu* het bouwwerk nooit gaaf is geweest. Deze beslissing ligt in de lijn van de interpretatie die algemeen wordt gegeven aan het begrip “beschadiging(en)” in de niet-bindende standaardvoorwaarden 1995 van Assuralia en het begrip “materiële schade” in de niet-bindende standaardvoorwaarden 2012 van Assuralia (www.assuralia.be/images/docs/werking-verzekering_fonctionnement-assurance/Niet-bindende-standaardverzekeringsvoorwaarden_Conditions-standards-dassurance-non-contraindantes/ABR_NL_jan2012.pdf).

Materiële schade en beschadiging in de zin van een ABR-verzekering betekent: (i) er moet “iets kapot” zijn en dit moet tot schade hebben geleid en (ii) de zaak moet eerst gaaf geweest zijn. Bovendien moet niet het gehele bouwwerk afgewerkt zijn maar kunnen bouwdelen die een afgeronde werkingsfase hebben ondergaan in aanmerking komen voor beschadiging in de zin van de ABR-verzekering.

Zie meer uitvoerig over de ABR-verzekering o.m. T.J. DORHOUT MEES, *De CAR-verzekering*, Recht en Praktijk nr. VR7a, Deventer, Wolters Kluwer, 2019, 444 p.; L. SCHUERMANS en C. VAN SCHOUBROECK, “Alle bouwplaatsrisico-verzekering in a coconut shell”, *T.Verz.* 2020, 332-366; H. DE RODE, *Contrats d’assurances particuliers*, Brussel, Larcier, 2017, 112-119, 184-194 (tiré à part du *Répertoire notarial*); A. DELVAUX en R. SIMAR, “Les assurances de la

construction: risques couverts et responsabilités” in LES ATELIERS DES FUCAM (ed.), *Assurances de la construction et responsabilités*, Limal, Anthemis, 2014, 49-68; A. DELVAUX, R. SIMAR en J. BOCKOURT, “La T.R.C., une couverture sans risque?” in *Liber amicorum Noel Simar*, Limal, Anthemis, 2013, 395-416; B. WEYTS en K. TROCH, “Bouwen en verzekeringsrecht” in K. DEKETELAERE, M. SCHOUPS en A.L. VERBEKE (eds.), *Handboek bouwrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2013, 1437-1458; H. DE RODE, “L’assurance Tous Risques Chantiers”, *Jurim pratique. Revue pratique de l’immobilier* 2010, afl. 3, 91-115; S. BUSSCHER, “Subrogatoir verhaal tegen de verzekerde door de ABR-verzekeraar” (noot onder Cass. 24 februari 2017), *TBO* 2019, 404-409; W. BUELENS, “De ABR-verzekering: een verzekering vol (rechts)verval?” (noot onder Brussel 3 november 2017), *TBBR* 2020, afl. 4, 194-199; A. DELVAUX, B. DE COCQEAU, F. POTTIER en R. SIMAR, “La responsabilité des professionnels de la construction” in *Responsabilités. Traité théorique et pratique*, Kluwer, 2009, Livre 23; P.-H. DELVAUX, “Quelques observations sur les garanties accordées par les contrats d’assurance ‘tous risques chantier’” (noot onder Brussel 17 februari 2010), *T.Aann.* 2013, afl. 2, 136-145; J. WILDEMEERSCH, noot onder Brussel 17 februari 2010, *For.Ass.* 2011, 15-17; A. CALVAER, “Observations. Le souscripteur de l’assurance ‘TRC’ responsable de sa gestion” (noot onder Kh. Brussel 22 oktober 2010), *T.Verz.* 2012, 106-108.